

Ama hizkuntzaren erabileraren eragina Alzheimer dementziaz hunkitua den pertsonearen akonpainamenduan

- Maritxu Goyheneche Cedarry
 - Ergo-terapeuta

Sarrera

- Ergoterapeuta lanbidea
 - Ikerketaren zergatia
-

Arloko egoera

- 2016an, munduan 47,5 milioi pertsona dementziaz hunkituak
→ %60-70a Alzheimer Dementziaz (AD) (1)
→ x3 2050an
- AD-ren jarrera sintomo desberdinak (2)(3) :
 - ezinegona
 - antsietatea
 - hiperemotibitatea
 - apatia ++

Arloko egoera

- AD-k hizkuntza/ komunikazio arazoak eragiten ditu → pertsona zailtasunean bere eguneroko behar sozial edota emozionalen adierazteko (4).
- Elebidunak direnentzat : hizkuntzen nahasketa fenomeno bat agertzen + ama hizkuntza lehenik eta erreskiagoki erabilia (5)

Arloko egoera

- Ergoterapeutaren errola :
 - Pertsonaren inguruan zentratzea (6)
 - Deszentralizatzeko, adaptatzeko gai izan behar
 - “Artatzaile eta paziente harremana” sortu
 - « Harremanari » pentsatu behar dio « ekintzari » pentsatu baino lehen → pazientearen hitza biltzen lagunduko du. (7)
 - Pertsona ez da bere dementzia bakarrik (8)

Ikerketaren galdera

«Zein izango litzateke ama hizkuntzaren erabileraren eragina Alzheimer dementziaz hunkitua den pertsonaren akonpainamenduan ? »

Ikerketaren muina

- Luro fundazioan egin (Baxe Nafarroan)
- 2 partetan :
 - 4 pertsonen garbitze denboren azterketa
 - Zahar etxeko profesionalen galdezketak kualitatiboa

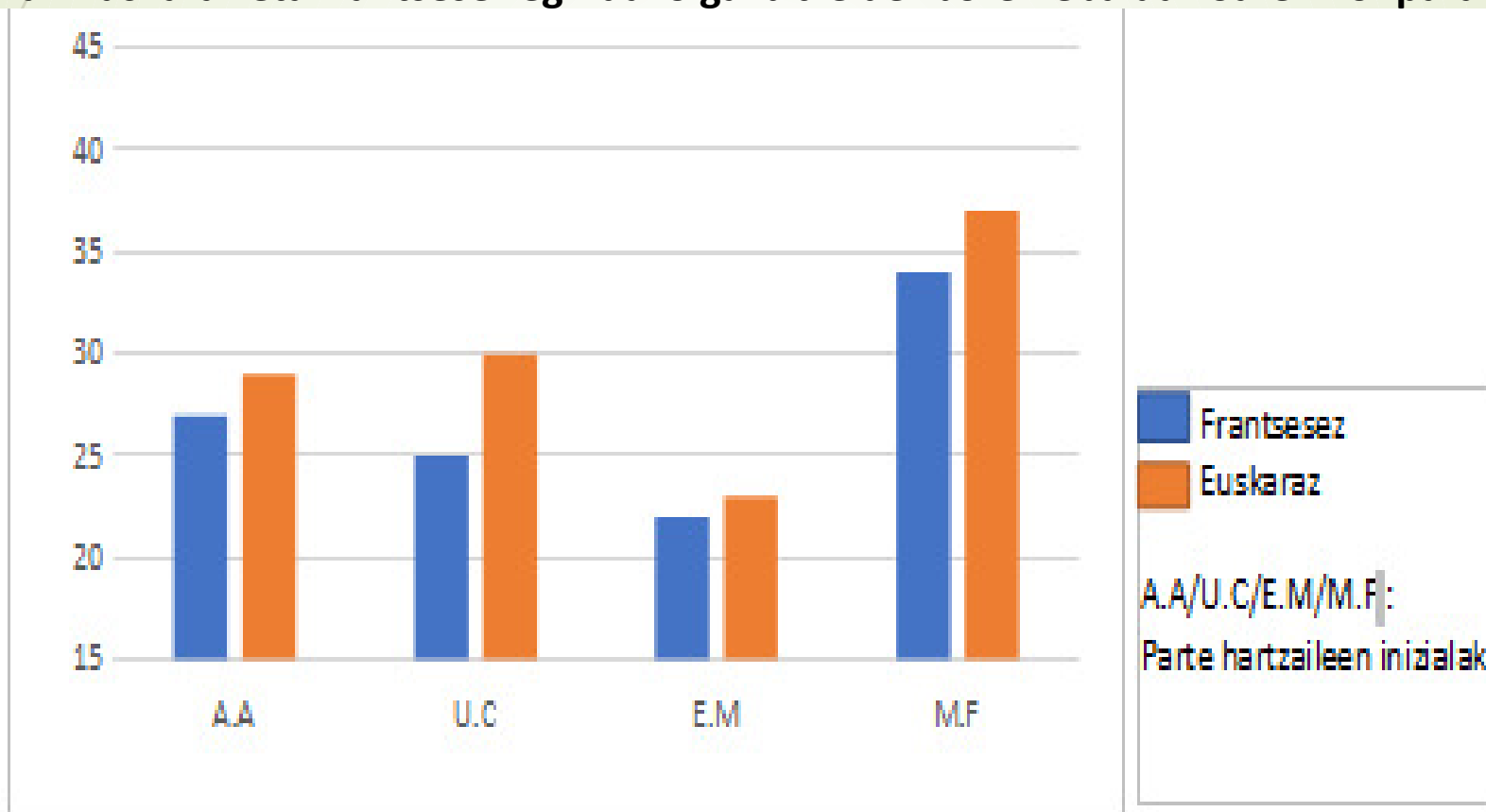
Ikerketaren muina

- Garbitze denboren azterketa
 - Pertsonen selekzioaren baldintzak
 - Euskaraz/ Frantsesez
 - « Volitionnal Questionnaire »ekin ebaluatuak

Ikerketaren muina

- Garbitze denboren emaitzak

Irudia : Euskaraz eta frantsesez egindako garbitze denboren ebaluazioaren konparaketa

Ikerketaren muina

- Profesionalen galdezketak
 - Zahar etxeko profesional guzietan hedatua → Pertsonaren begirada orokor bat ukateko
 - Profesionalen selekzioa
 - Elkarrizketak erdi estrukturatuak

Ikerketaren muina

- Galdezketaren emaitzak

-Eragina :

→ Motibazioan

→ Parte hartzean

→ Jarreran

Ondorioak

- Teoria eta praktikaren arteko paraleloa

TEORIA	PRAKTIKA
Ulermena	
Mélissa Barkaten ikerketaren arabera (4) : ADak komunikazio arazoak eragiten ditu → eguneroko behar sozial edota emozionalen adierazteko zailtasunak Ama hizkuntza lehenik eta erreskiagoki erabilia (5)	LUROko langileek sentitzen dute ama hizkuntza erabiltzean pertsonak hobekiago ulertuko duela baita partekatuko ere. → Haien akonpainamendua adaptatzen dute.
Jarrera	
Desmoures eta kideek(2) : Antsietatea, ezinegona, herstura ADaren sintomoak bezala azaltzen dituzte Anne Lacroix (7)k « harremana » aipatzen du « ekintza » aitzin pertsonaren hitza biltzen erresteko	Profesionalek diote : pertsonari egokitzen direla, erlazioari lehentasuna ematen diotela eta lotura bat sortzen sentitzen dutela. Ama hizkuntzaren erabilpenarekin pertsona konfiantsan sentitzen dute eta lasaitzea erretsago dela.

Ondorioak

- Teoria eta praktikaren arteko paraleloa

TEORIA	PRAKTIKA
Motibazioa eta parte hartzea	
<p>Gatchel eta kideek (3) : apatia ADaren usaiazko sintomoa → aktibitateetan parte hartze gutiago</p> <p>Pascal Grouber (8) : Pertsona ez da bakarrik bere dementzia → artatzaileak bere arta egokitu behar du pertsonaren kapazitateak sustatzeko.</p>	<p>Garbitze denboretan (GD) : 2 VQ en konparaketan → Euskaraz, emaitza goragoak</p> <p>Obserbaketa subjektiboak :</p> <ul style="list-style-type: none">- GD frantsesez : partekatze guti, parte hartze gutiago-GD euskaraz : Emozio, iritzi trukaketak <p>Profesionalen konstatazioak : haien jarrera egokitzean, pertsona aktibitateari askoz idekiagoa da, ingurumenari arreta gehiago ematen dio.</p> <p>→ Apatia → Parte hartzea</p>

Mugak eta perspektibak

- Obserbaketa subjektiboak
 - Objektiboago den ikerketa bat sortu
- Ebaluatutako populazioa oso murriztua
 - Ikerketa eskala handiago batean garatu
- Gune bakar bateko profesionalak galdezkatuak
 - Euskal Herri osoan garatu
 - Beste kultur eta ingurune sozio-kulturalei interesatu

MILESKER ENE ENTZUTEAGATIK

Erreferentziak

- 1. Fondation Recherche Médicale. L'ampleur de la maladie d'Alzheimer en France et dans le monde [Internet] . [kontsulta: 2017-11-18]. Eskuragarri: <https://www.frm.org/alzheimer/ampleur-maladie.html> \t " _top
- 2. Demoures G, Strubel D. Prise en soin du patient Alzheimer en institution. Issy-les-Moulineaux: Masson; 2006.
- 3. Gatchel JR, Donovan NJ, Locascio JJ, Becker JA, Rentz DM, Sperling RA, et al. Regional 18F-Fluorodeoxyglucose Hypometabolism is Associated with Higher Apathy Scores Over Time in Early Alzheimer Disease. The American Journal of Geriatric Psychiatry. 2017 Uzt;25(7):683–93. DOI : 10.1016/j.jagp.2016.12.017
- 4. Barkat-Defradas M, Sophie M, Rico-Duarte L, Brouillet D. Les troubles du langage dans la maladie d'Alzheimer. In: 27° journée d'études sur la Parole [Internet]. Avignon, France; 2008. p. actes électroniques non numérotés. Eskuragarri: <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-00321233> \t " _top
- 5. Barkat-Defradas M, Frederique Gayraud. Bilinguisme et maladie d'Alzheimer. Rééducation orthophonique. 2013;Les pathologies acquises du langage chez le patient bi- ou multilingue(253):31–52.
- 6. Ministère du travail, de la solidarité et de la fonction publique, ministère de la santé et des sports. Diplôme d'état d'ergothérapeute référentiel de compétences [Internet]. [Kontsulta: 2018-01-9]. Or 178. Eskuragarri : <http://www.unilim.fr/ilfomer/files/2012/03/Référentiel-de-compétences-DEE.pdf>
- 7. Lacroix A., construire l'alliance thérapeutique, sur quoi, comment ?, dans Education du Patient et Enjeux de Santé, vol 28, n°3, Yvoir, 2010, Or. 125 à 126
- 8. Question Santé - Alzheimer. Changer le regard des intervenants [Internet]. Question Santé. [Kontsulta: 2018-02-28]. Eskuragarri: <http://questionsante.org/nos-publications-periodiques/bruxelles-sante/anciens-numeros/58-bs-76/68-alzheimer-changer-le-regard-des-intervenants> \t " _top